

Η πίστη στην εποχή μας - Αργυρώ Στεφανάκη, η πολυάθλη (γ')

/ [Αφιερώματα](#) / [Γενικά Θέματα](#)

π. Ευάγγελος Παπανικολάου

Το 1957 (*) ήδη είχε βρεθή το φάρμακο από τον Χάνσεν. Η Δαψώνη. Ήρθε στην Σπιναλόγκα. Αρχικά την δοκίμασαν οι πιο βαρειά ασθενείς και καλυτέρευσαν. Μετά όλοι βέβαια οι ασθενείς έπαιρναν το φάρμακο.

Δεν γίνονταν τελείως καλά, αλλά όπου σε εύρισκε η θεραπεία εκεί σε άφηνε. Οι πληγές έκλειναν, αλλά οι ουλές και οι παραμορφώσεις και οι αναισθησίες των νεύρων έμεναν. Έτσι οι μύτες έλειπαν, τα χέρια ήταν παράλυτα, η παραμόρφωση του προσώπου παρέμεινε και η δυσκινησία ήταν φοβερή.

Η Σπιναλόγκα έκλεισε, καθώς και το λεπροκομείο της Χίου, που ήταν προστάτης ο άγιος Άνθιμος. Όλοι ήρθαν στον αντιληπτικό Σταθμό της Αγίας Βαρβάρας στο Αιγάλεω. Η ζωή τους τώρα άλλαξε. Έγκλειστοι ήταν βέβαια, αλλά γνώριζαν οι ίδιοι ότι ήταν υγιείς από την νόσο και κυρίως ότι δεν μετέδιδαν την νόσο.

Οι πιο δυσκολεμένοι σωματικά έμεναν σε ένα μεγάλο κτίριο, που το έλεγαν

αναρρωτήριο. Οι άλλοι οι πιο υγιείς, όπως ήταν η Αργυρώ, ο Αριστείδης, ο κ. Χαράλαμπος, έμεναν σε μικρά σπιτάκια. Κανονικά ασκητήρια, που θύμιζαν Σκήτη. Δωμάτια 4Χ3 μέτρων, κεραμιδοσκέπαστα, παράθυρα ταπεινά, τουαλέτα εξωτερική, τσιμέντο για δάπεδο, δύο κρεβάτια, ένα τραπέζι και σχεδόν πάντα μία βιβλιοθήκη.

Ναι, βιβλιοθήκη. Ήμουν 12 χρόνων, όταν πρωτοεπισκέφτηκα την Αργυρώ. Κοίταζα τα βιβλία. Διάβαζα τους τίτλους των βιβλίων. Ευεργετινός, Αμαρτωλών σωτηρία, Συναξαριστής των 12 μηνών, το Πεντηκοστάριον, Φιλοκαλία των ιερών νηπτικών, Αόρατος πόλεμος, Ερωτόκριτος, Ιλιάδα, Οδύσσεια!!!

Εκεί συνέχιζαν πια τον πνευματικό αγώνα τους, ελεημένοι από τον Θεό για την νόσο τους. Γύρω δένδρα, κήποι, λουλούδια και γύρω απ' αυτά ένας μεγάλος μανδρότοιχος, που προστάτευε τους έξω, από τους αγίους μέσα.

Τότε το 1958 ήρθε και ο άγιος Νικηφόρος, σταλμένος από τον άγιον Άνθιμο της Χίου. Εκείνος, επειδή η ασθένεια τον είχε πια ταλαιπωρήσει, είχε τυφλωθή, ήταν ανάπηρος. Του έδωσαν έναν χώρο κοντά στην Εκκλησία. Δίπλα του ήταν ένας συνεταιρισμός, που είχε μπακάλικο, απ' όπου ψώνιζαν οι ασθενείς. Εκεί ήταν ένα toll στρατιωτικό σε σχήμα σταυρού. Εκεί έμενε ο άγιος Νικηφόρος, για να μπορέ εύκολα να πηγαίνει στον Ναό των Αγίων Αναργύρων.

Το 1958 είχε έρθει στο Νοσοκομείο της Αγίας Βαρβάρας ο μοναχός Σωφρόνιος. Ο π. Σωφρόνιος, ήταν μοναχός από την Νότιο Κρήτη. Ενώ ήταν μοναχός, τον πήραν στρατιώτη με διάταγμα της τότε κυβερνήσεως, γιατί λόγω του αδελφοκτόνου πολέμου είχαν χαθή πολλοί άνθρωποι και το άνομο κράτος στράφηκε στα Μοναστήρια και άρπαξε νέους μοναχούς και δοκίμους, τους ξύρισε και τους έστειλε να υπηρετήσουν.

Ο π. Σωφρόνιος, ενώ υπηρετούσε στην Θεσσαλονίκη ασθένησε, διαγνώστηκε το νόσημα της λέπρας και ήλθε στον αντιλεπρικό Σταθμό της Αγίας Βαρβάρας. Τώρα πια ήταν μία αδελφότητα, ο π. Νικηφόρος, ο π. Σωφρόνιος, η μοναχή Φιλοθέη από

τα Χανιά, η Μαριάμ, η Χαριτίνη η Μυτιληναία.

Η Εκκλησία, οι Άγιοι Ανάργυροι, ήταν το Κυριακό της Σκήτεως. Ακολουθίες μοναστηριακές τελούνταν ανελλιπώς. Η Αργυρώ, η Ντίνα και η Φωφώ διακονούσαν, καθάριζαν την Εκκλησία, άσπριζαν, υποδέχονταν τον κόσμο με τρόπο αρχοντικό και σιωπηλές.

Ρουφούσαν την διδασκαλία του αγίου Νικηφόρου από μακριά ιστάμενες σαν μυροφόρες και συγχρόνως έκαναν τον κανόνα τους. Και όλες εκεί νήστευαν χωρίς να παραθεωρήσουν τίποτα.

Ιερεύς πλέον ήταν ο π. Διονύσιος, νομίζω έγγαμος εκ Ζακύνθου, όχι ασθενής αλλά συγγενής ασθενούς. Είχαν μία μεγάλη μουριά έξω από την Εκκλησία κι εκεί από κάτω έβαζαν το καλοκαίρι τον άγιο Νικηφόρο και τους μιλούσε.

Έρχονταν κόσμος πολύς, χριστιανοί, που δεν φοβούνταν, ο π. Νικόδημος ο Μπιλάλης και άλλοι από την “ΖΩΗ”, που έψαχναν κάτι άλλο βαθύτερο και που τους συγκινούσε ο αγώνας των ασθενών. Εδώ έρχονταν να παρηγορηθούν από τους ασθενείς, από τα συντρίμματα, από τα σπασμένα καλάμια, που γινόντουσαν φόρμιγκες του Θεού.

Το κύριο έργο της Αργυρώς ήταν η συμπαράσταση σε όλους τους αναγκεμένους. Ψυχορραγούσε κάποιος, η Αργυρώ, η Ντίνα και ο π. Σωφρόνιος χώριζαν το εικοσιτετράωρο σε οκτάωρα. Παραστέκονταν στον ετοιμοθάνατο, του διάβαζαν Ακολουθίες ή ησύχως παρέμεναν για να μην πεθάνη μόνος. Και μετά τον έπλεναν, τον έντυναν και διάβαζαν το Ψαλτήρι με τον π. Σωφρόνιο να πρωτοστατή.

Άλλο έργο είχαν την ευποιΐα (βοήθεια) εκατοντάδων. Πτωχοί κατέφευγαν σ' αυτούς και αυτοί προσέφερον ο,τι είχαν: τρόφιμα, χρήματα κλπ. Ό,τι τους πήγαιναν, τα μοίραζαν.

Είχαν μία σύνταξη από το Ελληνικό Δημόσιο σαν βοήθημα, μερικοί εργάζοντο κιόλας. Οι τρεις, η Αργυρώ, η Ντίνα και ο Αριστείδης είχαν κάνει μία συμφωνία. Θα ζούσαν με την μία σύνταξη και τις δύο άλλες θα τις μοίραζαν, όπου υπήρχε ανάγκη.

Το γνωρίζω καλά, γιατί εγώ από ηλικία 13 ετών τους έγραφα τις επιταγές κάθε μήνα, ως και τα γράμματα που τους έστελναν για να τους παρηγορήσουν και τα ταχυδρομούσα.

Και το κυριώτερο έρχονταν φτωχοί απ' έξω από την μάνδρα του νοσοκομείου. Αυτοί έφτειαχναν τσάντες με τρόφιμα. Και βάζαμε μία σκάλα στον τοίχο κι από εκεί ανεβαίναμε κι οι φτωχοί του Χριστού από κάτω έπαιρναν τις τσάντες. Ό,τι περίσσευε κάθε μέρα το δίνανε μ' αυτόν τον τρόπο για να μην πεταχτή τίποτα.

Όλες τις μεγάλες γιορτές ετοίμαζαν δέματα και μέσα στα δέματα έβαζαν φακελλάκια με χρήματα και με το αυτοκίνητό μου πηγαίναμε στα σπίτια των θλιμμένων και πτωχών.

Κι όλα αυτά απλά, φυσικά, χωρίς να θεωρούν ότι κάνουν κάτι σπουδαίο. Όλοι είχαν μία χαρά. Η Αργυρώ με τα παραμορφωμένα χεράκια της, με το μαντήλι πάντα στο κεφάλι, προχωρούσε πρώτη!

(*) Το α' και το β' μέρος της βιογραφίας της μακαρίας Αργυρώς Στεφανάκη βλέπε εδώ:

LINK 1 <https://www.koinoniaorthodoxias.org/i-pisti-stin-epoxi-mas/argyro-stefanaki-i-polyathli/>

LINK 2 https://www.koinoniaorthodoxias.org/i-pisti-stin-epoxi-mas/argyro-stefanaki-i-polyathli_b/

Από το βιβλίο: Ασκητές μέσα στον κόσμο, τ. Γ', Άγιον Όρος 2020.

Αργυρώ Στεφανάκη, η πολυάθλη (δ')

Από το 1958 η ζωή της Αργυρώς (*) και των υπολοίπων είχε συνδεθεί με τον π. Σωφρόνιο, τον μετέπειτα Ευμένιο ιερομόναχο, και τον άγιο Νικηφόρο, τον οποίον ο π. Σωφρόνιος τον διακόνησε σαν πατέρα του. Συναντιλήπτορες ήταν η Αργυρώ, η Ντίνα και άλλες πολλές ψυχές.

Η Φωφώ είδε κάποτε τον άγιο Νικηφόρο πάνω από το κρεβάτι του όρθιο να λάμψη υγιής τελείως. Το ίδιο θαυμαστό γεγονός είδε και ο μοναχός Σωφρόνιος: Όταν κάποτε άνοιξε την πόρτα χωρίς ευλογία, είδε τον άγιο Νικηφόρο σε στάση προσευχής ένα μέτρο πάνω απ' το κρεβάτι και το κυριώτερο έλαμπε και ήταν υγιής χωρίς πληγές, χωρίς παραμορφώσεις.

Όταν ο π. Σωφρόνιος πέρασε μία μεγάλη δοκιμασία, η Αργυρώ και η Ντίνα τον συνόδευσαν, τον φρόντιζαν και τον διάβαζε ο π. Χρύσανθος, ο παπάς της Σπιναλόγκα, ήδη πολίος, κάτασπρος, πνευματοφόρος· και έτσι βοήθησε ο Θεός και

η Κυρία Θεοτόκος η Κουδουμανή και ελευθερώθηκε ο π. Σωφρόνιος.

Και τότε ζήτησαν όλοι για παπά τους τον π. Σωφρόνιο από τον τότε Μητροπολίτη Νικαίας κ. Γεώργιο. Έδωσε την άδεια ο Μητροπολίτης και τότε πάλι όλοι μαζί, ο Αριστείδης, ο κ. Χαράλαμπος, η Αργυρώ, η Ντίνα και ο π. Σωφρόνιος πήγαν στην Κρήτη στην Καλυβιανή - Σαρακοστή ήταν - και χειροτονήθη ιερέυς από τον Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Τιμόθεο στην Ιερά Μονή Καλυβιανής.

Από τότε άλλαξε όνομα και ετέθη ο λύχνος στον λυχνοστάτη. Ο Ναός του νοσοκομείου απέκτησε νυχθήμερη Ακολουθία, θεία Λειτουργία καθημερινή, Εσπερινό, παννυχίδες.

Σε όλα οι πτωχές ψυχές, οι άτλαντες της υπομονής με προεξάρχουσα την Αργυρώ συμμετείχαν ολοκαρδίως.

Σιγά-σιγά πλήθη άρχισαν να επισκέπτονται τους αδελφούς του Χριστού, πολλοί χριστιανοί, που τους συμπονούσαν. Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ιερώνυμος και ο Νικαίας κ. Γεώργιος, ο Ραούλ Φολερώ κ.α., πολλοί μελλοντικοί ιερείς και μοναχοί ήρχοντο και ξαναήρχοντο.

Όλα ήταν απλά, ταπεινά, ανεπιτήδευτα, αληθινά. Δεν άκουγες επαίνους, αλλά ευθύτητα λόγων και συναντούσες φιλοξενία άπειρη και αισθανόσουν ευλογία.

Όσοι περνούσαν από την Εκκλησία, κατέληγαν στα σπιτάκια και σίγουρα στην Αργυρώ. Εκεί εδέχοντο νέα περιποίηση, φρούτα του κήπου, παξιμάδι, νερό, καλιτσούνια, ό,τι είχαν, έδιναν. Κυρίως άκουγαν και όταν ήταν ανάγκη, συμβούλευαν εμπόνως.

Μετά από 28 χρόνια μαθαίνει η Αργυρώ ότι το μοναδικό παιδί του άνδρα της με την νέα γυναίκα παντρεύεται. Παίρνει την αχώριστη πια φίλη της, την άλλη αγιασμένη ψυχή, την Ντίνα. Βάζουν σ' έναν φάκελλο 100.000 δραχμές. Πηγαίνουν στον γάμο, κάθονται τελευταίες, χαιρετούν, ασπάζονται την νύφη, τον γαμπρό και τότε ο άνδρας της την βλέπει μπροστά του μετά τόσους χρόνους. Ασπάζονται, δίνουν την καλή χείρα και επιστρέφουν στον αντιληπτικό Σταθμό χαρούμενες, γαλήνιες, μελωμένες με χάρη Θεού. Η Αργυρώ και η Ντίνα, οι πολυάθλες.

Γύρω στο 1979 εμφανίστηκε μία νέα αρρώστια, μία νέα μάλιστα, άγνωστη, τρομερή, που γέμιζε με φόβο τον κόσμο. Ο κόσμος την έλεγε AIDS και η Ιατρική σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας. Το νοσοκομείο υποδέχτηκε

αρρώστους (σε δωμάτια με σιδερένια κάγκελλα).

Στην αρχή ήσαν στην απομόνωση, διότι κανείς δεν γνώριζε τον τρόπο της μετάδοσης επακριβώς. Και τότε οι πρώην «κατηραμένοι» της Σπιναλόγκας συμπόνεσαν τα «καϋμένα τα παιδιά», μαγείρευαν κάτι ωραίο και πήγαιναν έξω από τα κάγκελλα. Η Αργυρώ έκανε τις συνεννοήσεις και η Ντίνα τα ωραία νοστιμότατα φαγητά.

Ύστερα, όταν οι πόρτες άνοιξαν και τα παιδιά αυτά σεργιάνιζαν μέσα στα κηπάκια των Χανσενικών, η Αργυρώ τους υποδεχόταν, κουβέντιαζε μαζί τους, έδινε χρήματα, τα συμπονούσε, τα έκανε παιδιά της.

Και όταν μερικά απ' αυτά τα καλόπαιδα επρόκειτο να φύγουν για την αγήρω μακαριότητα, τα βοηθούσε να εξομολογηθούν, να μεταλάβουν. Κι έπαιρνε το καράβι και συνόδευε τα ξόδια τους, στην Κρήτη κυρίως ή κι αλλού, κι ύστερα μνημόνευε τα ονόματά τους στα κομποσχοίνια της και έκανε σαρανταλείτουργα για τις ψυχές τους. Παρηγορούσε τους γονείς και μάλιστα για χρόνια πολλά.

Τα χρόνια περνούσαν, ο κόσμος αύξανε, τόσο για τον π. Ευμένιο, και ιδίως μετά την κοίμηση του π. Πορφυρίου ο οποίος τον χαρακτήρισε σαν τον «κρυφό άγιο», όσο και για την Αργυρώ.

Όταν κάποιοι γνωστοί της αδικούνταν από συναδέλφους τους χρησιμοποιώντας πολιτικά μέσα, κατέφευγαν στην Αργυρώ και έλεγαν τον πόνο τους, τότε αυτή θυμόταν τον παλιό εαυτό της μπροστά στους Γερμανούς. Έβαζε τα καλά της, χτένιζε τις κοτσίδες της, φόραγε ένα ωραίο μαντήλι και ανέβαινε στα σκαλιά της Διοίκησης. Άστραφτε και βρόνταγε υπέρ του αδικημένου και πετύχαινε πάντα να αρθρή η αδικία. Δεν ξαναθυμόταν το καλό που είχε κάνει και δεν δεχόταν εκφράσεις ευγνωμοσύνης, ούτε δώρα.

Η χαρά της ήταν τα Χριστούγεννα. Παρέλαυναν πολύτεκνοι να πουν τα κάλαντα, ιδιαίτερα η οικογένεια Παλαιάκη με τα 13 παιδιά τους. Η Αργυρώ ήταν νονά σε ένα απ' αυτά. Άκουγε τα κάλαντα ή ψαλμωδίες και μοίραζε χρήματα.

Η Αργυρώ είναι και δική μου ευεργέτις, διότι με στήριξε στην απόφαση της ιερωσύνης, μου έδωσε την ευχή της και ήρθε στην χειροτονία μου.

Και εγώ της συμπαραστάθηκα στο τέλος της το οσιακό με την Θεία Κοινωνία. Για λίγα χρόνια λόγω απώλειας μνήμης ήταν έγκλειστη, αλλά με παιδική και αγγελική συμπεριφορά.

Εκοιμήθη στις 12 Ιουλίου 2014 η δούλη του Θεού Αργυρώ, η άπατρις, η χωρίς σύζυγο, η έχουσα θάψει το ένα και μοναδικό παιδί της, η ασθενής, η πολύαθλος· ανεπαύθη από τα βάσανα και τις ασθένειές της και εκατοντάδες άνθρωποι πρόστρεξαν στο λείψανό της και την οδήγησαν μέχρι τον ταπεινό τάφο της στο Γ' Κοιμητήριο.

Μετά χρόνους τρεις κάναμε ανακομιδή των λειψάνων της. Πήγαμε πρωί με τον π. Παλλάδιο της Σκήτης του Κουτλουμουσίου – αγαπημένος της μοναχός και λίγο συγγενής – κάναμε τρισάγιο, σταυρώσαμε το μνήμα και με το φτυάρι αρχίσαμε την εκταφή μαζί με τα παιδιά του κοιμητηρίου.

Και ξαφνικά!, ευωδία άρχισε να εξέρχεται από το χώμα. Αναρωτηθήκαμε μήπως εκεί πλησίον κάποιος θυμιάζε, αλλά δεν ήταν κανένας· το χωματάκι ευωδιάζει! Ήταν η ευωδία από «τα τεταπεινωμένα οστέα» της πολύπονης, της πολύπαθης, της πολύαθλης Αργυρώς.

Μετά βρήκαμε τα λειψανάκια της με το ωραίο κεχριμπαρένιο χρώμα. Τα πλύναμε και τα πήραμε μαζί μας για παρηγορία μας και τα τοποθετήσαμε κάτω από την Αγία Τράπεζα σ' ένα μοναστηράκι της Αττικής. Και λειτουργούμε εμείς εδώ κάτω και αυτή χαίρεται και αγάλλεται τώρα στην άνω Ιερουσαλήμ.

Αιωνία της η μνήμη. Αμήν.

(*) Το α', β' και γ' μέρος της βιογραφίας της μακαρίας Αργυρώς Στεφανάκη βλέπε εδώ:

[Αργυρώ Στεφανάκη, η πολύαθλη \(α'\)](#)

[Αργυρώ Στεφανάκη, η πολύαθλη \(β'\)](#)

https://www.koinoniaorthodoxias.org/i-pisti-stin-epoxi-mas/argyro-stefanaki-i-polyathli_c/

Από το βιβλίο: Ασκητές μέσα στον κόσμο, τ. Γ', Άγιον Όρος 2020.

koinoniaorthodoxias.org